

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
دوشنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۱_ ۱۵ صفر ۱۴۴۴_ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۲_ شماره ۲۰۱۸_ سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضرب کیفیت ۶۷۴
www.hamdelidaily.ir hamdeli@gmail.com newspaper.hamdeli
سردبیر: فضل‌الله باری
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵-۰۲۱
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

گپ و گفت

گپ‌وگفتی با سارینا گودرزی، بازیگر نمایش «تراژدی مکبث» خلق شخصیت در متن نمایش نامه بسیار جذاب است

بازیگر نمایش «تراژدی مکبث» گفت: خلق کردن یک کاراکتر از جذابیت‌های دنیای بازیگری است که در این اجرا وجود چند شخصیت جدید در متن کار را متنوع کرده است. سارینا گودرزی، بازیگر نمایش «تراژدی مکبث» - به کارگردانی مهدی اصغرینان در گفت‌وگو با «همدلی» گفت: در این نمایش نقش «لیدی مکبث»، همسر سردار شجاع و دلبر اسکاتلندی را ایفا می‌کنم که این کاراکتر یکی از شخصیت‌های اصلی داستان است و در روند قصه نقش بسیار تأثیرگذاری دارد. یکی از جذابیت‌های این نمایش‌نامه متن قوی آن است که بزرگ‌ترین و فاخرترین آثار ویلیام شکسپیر محسوب می‌شود و از نظر صاحب‌نظران و منتقدان این حیطه هنری بسیار قابل‌ستایش و ستودنی است اما در این کار جذابیت‌های دیگری مانند ایده‌ها و خلاقیت‌های کارگردان، اضافه شدن دو کاراکتر خدای عشق و قدرت و نبرد ری که میان آن‌ها اتفاق می‌افتد می‌توان از مهم‌ترین رویدادهای این نمایش قلمداد کرد و همین‌طور طراحی حرکات و میزانش‌های نمایشی. در نهایت باید بگویم بازی کردن نقش زنی که نماد یک انسان قدرت‌طلب است، تجربه جدید و متفاوتی برای خودم بود.

او درباره سبک این اجرا گفت: نمایش «تراژدی مکبث» تلفیقی از سبک ژانل و سور رال که فضای آن چندگانه است در واقع زمان و مکان خاص و مشخصی ندارد و با توجه به این‌که کار قبلاً توسط گروه‌های نمایشی کشورمان اجرا شده و هر کدام به سبک خاصی این اثر را اجرا کرده‌اند، ترکیب ژنل و سورنرال یا همان سبک اکسپرسیونیسم در نمایش ما باعث شد دنیای متفاوت‌تری از مکبث برای مخاطبان رقم‌زده بشود. او ادامه داد: از آنجایی که مکبث شخصیت طمع‌کار و قدرت‌خواهی است، و سوسه‌های همسرش «لیدی مکبث» اثر و تأثیر بسزایی در تصمیم‌گیری او برای رسیدن به قدرت‌بیش‌تر و حکمرانی داشت، ابتدا که این نقش به من پیشنهاد شد، شاید دقیق نمی‌دانستم باید شخصیت «لیدی مکبث» را چگونه ایفا کنم و به‌مروزر زمان با کمک‌های کارگردان و با تحلیل شخصیت و تحقیق‌هایی که در مورد این کاراکتر داشتم، به مواردی پی بردم و سعی داشتم زمانی که روی صحنه هستم به آن‌ها بپردازم تا هم درک «لیدی مکبث» برای مخاطب آسان باشد، هم خودم از اجرای آن روی صحنه لذت ببرم. ابتدا کار برابم سخت بود، چراکه سن من برای درک این نقش کم بود اما همه تلاش‌م را کردم تا به بهترین نحو نقش را روی صحنه اجرا کنم.

گودرزی درباره خلق شخصیت و ایفای آن در صحنه اظهار داشت: خلق کردن یک کاراکتر از جذابیت‌های دنیای بازیگری است، زیرا این نمایش‌نامه ماجرای آثار منفی روحی و روانی جاه‌طلبی سیاسی کسانی که به دنبال قدرت هستند و از لحاظ ساختار متن، مکبث یک تراژدی قدرت است که از نظر بسیاری از اساتید هنر و نویسندگی، شکسپیر کبیر آن را به بهترین نحو ارائه داده است. اگر بخوایم به‌عنوان نوجوانی که در زمینه هنر فعالیت دارد حرفی بزنم و تجربیاتی را که داشته‌ام به هم‌سن‌های خودم انتقال بدهم، این را می‌گویم که در این هنر باید تلاش بکنید و بیاد بگیرید تا به آنچه می‌خواهید برسید. نوجوانان و جوانانی که در عرصه بازیگری به‌صورت تجربی وارد می‌شوند، می‌توانند با توجه به حضور در صحنه‌های متفاوت، کسب تجربه از دیگر بازیگران و کارگردان، جایگاه بسیار مناسبی را به دست آورند و این خود مستلزم این موضوع است که از سوی بزرگ‌تراها و پیشکسوتان و هنرمندان باتجربه موردحمایت قرار بگیرند. نمایش «تراژدی مکبث» به کارگردانی مهدی اصغرینان در تماشاخانه‌ی شهرزاد روی صحنه رفت است.

طافتن تاریخ

روزی که سالوادور آلنده رئیس‌جمهور منتخب شیلی در پی کودتا کشته شد

۱۱ سپتامبر سال ۱۹۷۳ سالروز پایان حکومت سالوادور آلنده رئیس‌جمهور سوسیالیست کشور شیلی است. در این روز جمعی از نظامیان شیلی به ریاست ژنرال اوگوستو پینوش (پینوشه) کاخ ریاست جمهوری شیلی را محاصره کردند. آلنده با تفنگی که قبلاً فیدل کاسترو به او هدیه کرده بود به میان مدافعان کاخ رفت و ضمن مبادله گلوله کشته شد.

همسر او همان روز اعلام کرد که کودتای نظامیان با کمک و نقشه واشنگتن و به دست CIA انجام‌شده است. آلنده که در سال ۱۹۷۰ به

ریاست جمهوری شیلی انتخاب‌شده بود بسیاری از شرکت‌های آمریکایی فعال در شیلی را ملی کرده بود. کمپانی آمریکایی «آی تی» در ساقط کردن آلنده نقش مؤثر داشته است. آلنده که افکار مارکسیستی داشت پس از روی کار آمدن، تلاش کرد که سوسیالیسم را در شیلی در چارچوب دموکراسی و با تعاونی کردن مؤسسات پیاده کند که توأم با خشونت نباشد - همین روشی که کمونیست‌ها پس از فروپاشی شوروی در پیش گرفته‌اند.

آلنده بارها گفته بود که برای دولت آمریکا - به سبب نفوذ کمیانی‌های بزرگ در دولت واشگتن - تأمین منافع مادی در درجه اول اهمیت قرار دارد. مورخان چگونگی کودتا بر ضد آلنده را با آنچه در ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ (ماه اوت ۱۹۵۳) در ایران منجر به سقوط دولت دکتر مصدق شد مقایسه کرده و مشابه هم می‌دانند. آلنده در دفتر خاطراتش نوشته است که «تاریخ» نثار دولت‌هایی که بدون دلیل برای رسیدن به هدف‌هایشان از زور استفاده می‌کنند شرم خواهد کرد. در پی کودتای ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ شیلی، ظرف یک ماه، هفت حزب هوادار آلنده غیرقانونی اعلام شدند و بیش از دو هزار تن از جمله چند

گاه و گشت

زاهر اکوانیان
روزنامه‌نگار

حاشیه‌های مردم در وسط معرکه

و از طرف دیگر اصلاً برایشان حرف‌ها و انتقادهای عموماً مردم مهم نیست تا بخواهند برای آن توجیه یا دلیلی بیآورند. هر دلیلی هم که می‌آورند برای مقامات بالادستی است و به خاک مالیدن پوزه و حریف و نه افتخار مردم و این روش به بهترین و آشکارترین شکل در ادبیات آن‌ها معلوم است. آمدن این بحث‌ها به سمت مردم هم جز برای سرگرم کردنشان نیست و الا کیست که نفع‌میده باشد مردم این وسط چه‌کاره‌اند! به زبان ساده می‌توان گفت ما مشغول هستیم به امرونی‌ها از دو طرف با چاشنی دلسوزی‌ها و نصیحت‌های همیشگی، و در این بین فقط سرهایمان گاه از سمتی به سمتی دیگر می‌چرخد و دهانمان هم از تعجب و گاه از تکرار بازی‌ماند، اما بازی همان است و با شدت و تند بیشتری هم ادامه دارد. این‌طور هم که پیش می‌رود درست است که انتقادات و نق زدن‌ها به هر شکلی ادامه دارد اما سرعت نوآوری در ریاست و فساد و حاشیه آن‌قدر زیاد شده است که هر چه

پرتوچرخ

آگهی ترحیم ملکه!

سینمایی کشور آن مرحوم (انگلسان) در مجله درپیت خود چاپ کند و یکی دو روز به انتظار بنشیند تا واکنش‌ها را ببیند! دوستش امید چندانی به موفقیت نداشت اما پذیرفت و اتفاقاً سر ماه بود و نوبت چاپ شماره جدید ماهنامه‌اش. تندسی همان‌جا در کافه خودکار و کاغذی را از کیفش درآورد و متن آگهی را چنین نوشت و به «آقای چیز» نشان داد: انا الله وانا الیه راجعون! بازگشت همه به‌سوی اوست! در گذشت جوان ناکام و هنرمند مشهور، آقای «راب نوکس» را به خانواده معزز و اهالی هنر در لندن و کسره خاکی، به‌ویژه دوستدارش در ایران، تسلیت و تهنیت عرض خنده می‌پذیرد و اتفاقاً مورد اقبال و مایه مجله چاپ می‌شود و اتفاقاً مورد اقبال و مایه مجله مخاطبان زیادی قرار می‌گیرد تا آنجا که نسخه‌های آن شماره، کم‌یاب می‌شود و مدیرمسئول ماهنامه در آن ماه ناچار به تجدید چاپ چندباره می‌شود! دوست «آقای چیز» کسب‌وکارش رونق می‌گیرد و به نان و نوبی می‌رسد و هرماه چند تا از این آگهی‌های ترحیمی یا تبریکاتی از اشخاص مشهور

مرتیض فغری
نویسنده

آگهی ترحیم ملکه!

هنری، ادبی، اجتماعی و سیاسی خارجی و ایرانی - و حتی به مناسبت سال‌مرگ برخی خوانندگان لس‌آنجلسی از جمله خانم هایده! - چاپ می‌کرد و یا تیراژ بالا، همه مجلاتش هم فروش می‌رفت! بگذریم که از شماره‌های بعدی، هم‌زمان، ماهنامه‌ها و هفته‌نامه‌ها و حتی روزنامه‌های دیگر هم برای رونق گرفتن کارشان و جذب مخاطب بیشتر، از روی دست این ماهنامه تقلید می‌کردند و چنین آگهی‌های خنده‌داری چاپ می‌کردند! حالا پس از سال‌ها با مرگ «الیزابت دوم» ملکه انگلستان، نمی‌دانم کدام شیرپاک‌خورده طنزازی، از ایده آقای چیز تقلید کرده و در فضای مجازی، آگهی تسلیت «بازگشت همه به‌سوی اوست» با عکسی جذاب از ملکه درست کرد و در پایان، همه دوستداران و بستگان سببی و نسبی جمهوری اسلامی ملکه الیزابت را به مجلس ختم آن مرحومه مغفوره در حسینیه یا مسجدی واقع در فلان جا دعوت کرده است!

پی‌نوشت: الیزابت الکساندرا مری (الیزابت دوم) ۲۱ آوریل ۱۹۲۶ _ ۸ سپتامبر ۲۰۲۲ = ۱۷ شهریور ۱۴۰۱، ۶ فوریه ۱۹۵۲ تا زمان درگذشتش، ملکه حاکم پادشاهی بریتانیا و دیگر قلمروهای مشترک‌المنافع! بود.

میراث

«تربت‌خانه»، مکان مقدسی در قلب گنبد سلطانیه

گنبد سلطانیه به بزرگ‌ترین گنبد آجری ایران معروف است، از سال ۷۰۳ تا ۷۱۳ قمری طی ۱۰ سال و به دستور پادشاه مغول رشیدالدین فضل‌الله همدانی و سلطان محمد خدابنده و با طراحی خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی و معماری شخصی به نام سید علی‌شاه ساخته‌شده است. این گنبد به‌عنوان اولین و قدیمی‌ترین گنبد دوجداره دنیا نیز شناخته می‌شود، جز‌ها برای انتقال وزن گنبد به شالوده‌ها طراحی شده‌اند. این بنا در طبقه همکف و طبقه اول با فضاهای مرتبط با گنبد، نزدیک به مستطیل بوده و در طبقه‌های دوم و سوم هشت‌ضلعی است. همچنین سیستم دوجداره این گنبد از ویژگی‌های منحصره‌فرد گنبد است که به دلیل بالا بودن مقاومت بنا در لنگرهای خمشی و برشی باعث می‌شود گنبد در برابر زلزله آسیب‌ناپذیر باشد. تربت‌خانه در قسمت جنوبی گنبد قرار دارد و در زمان اولجایتو، خاک نجف و کربلا را به سلطانیه انتقال دادند و از آن برای ساخت قسمتی از بنا استفاده کردند. تربت امام حسین (ع) در دیوارهای محراب و برای نوشتن سوره ملک استفاده شده است. به همین علت این قسمت به تربت‌خانه معروف شده است. همچنین می‌توان نقوش زیبای هشت‌ضلعی تربت‌خانه و ازاره‌های آن را مشاهده کرد. در واقع هنر کاشی‌پزی در آن دوران بسیار پیشرفته و کم‌نظیر بوده است. درباره تربت‌خانه نیز صاحب‌نظران آرای متفاوتی دارند از جمله دیولافوا آن را مربوط به دوره صفوی دانسته و از طرح خود حذف کرده است. تربت‌خانه در دیوار ضلع جنوبی دارای محرابی است که تزئینات کاشی‌کاری و منقش‌کاری بسیار زیبایی دارد که بر اساس یافته‌های باستان‌شناسی این بنا کمی پس از احداث و تکمیل گنبد ساخته و به آن الحاق شده است. بنای تربت‌خانه دارای ابعاد واقعی ۷۸۰ متر طول، ۷۸۰ متر عرض و ۱۶ متر ارتفاع دارد و پوشش سقف آن از سه طاق و تویزه ساخته شده است. تربت‌خانه با ازاره یا همان روشک حفاظتی دیوار که به حاشیه‌های

تزیینی گفته می‌شود که از کف اتاق تا ارتفاع یک متری پوشانده شده است. در ارتفاع ۳۴۰ متری از کف کتیبه، زیبایی در دو قلم‌ریز به خط کوفی مشجر و قلم درشت به خط ثلث با ایاتی از قرآن کریم سوره الملک نگارش شده و اطراف کلمات نیز از تزئینات اسلیمی استفاده شده است. از دیگر عناصر تزیینی تربت‌خانه، کاشی‌کاری است که شامل تکرار یک طرح اسلیمی و در اطراف در اصلی تربت‌خانه قرار دارد. نقوش روی کاشی‌های این بخش قطعاً توجه همه را به خود جلب می‌کند. ادامه این نقوش با کاشی‌های هندسی شش‌گوش و طرح‌هایی شامل اشکال گل‌بوته که دارای رنگ‌های طلایی (تکنیک مینایی) بوده است، اجرا شده است. به دلیل استفاده از تربت آن امامان در مصالح ساخت این فضا به آن تربت‌خانه می‌گویند.

دریچه

همدلی - پردیس کریمی نژاد

مافیای آب

زنگار

یا روی به کنج خلوت آور شب و روز
با آتش عشق بر کن و خانه بسوز
مستوری و عاشقی به هم ناید راست
گر پرده نخواهی که درد، دیده بدوز

منتق تکامل

پانسل گچی: ملات گچی پیش‌ساخته برای جداسازی و عایق صوتی حرارتی استفاده می‌شود. **عایق پتویی:**عایقی از پشم سنگ، پشم‌شیشه و چوب‌پنبه در ضخامت ۳۱۱ میلی‌متر برای عایق حرارتی استفاده می‌شود.

مجازستان

یعنی چه که ۱۰ سال پیش میشه سال ۹۱؟
من همیشه انتظار داشتم وقتی از ۱۰ سال پیش حرف می‌زنیم برسیم به سالای هشتادوچهارپنج. (مارتین تایلر)
یه بارم معلم ریاضی اومد بالا سرم گفت داده‌ها رو یکجا بنویس و مساله رو تا جایی که میتونی ریز کن، ۱۰ دقیقه بعد از کلاس پرتم کرد بیرون؛ احساس می‌کنم اون صفحه رو به‌اندازه کافی ریزریز نکردم! (زلوفن)
تا رگیا دیدگه زندگی خودمو با بقیه مقایسه نمی‌کنم، کلاً دیدگه برام مهم نیست کی کجاست و من کجام، کی رسیده و کی بغنا رفته، آرامش جالبی داره، هیچ صدایی نمی‌شنوم. (Pew)
به راننده تاکسیه گفتیم آقا من بهتون کرایه دادم؟ گفت آره، حتی قیقه‌اش رو هم گرفتی حواست کجاست؟! شما به سن ما برسید چه کار میکنین؟ گفتیم ماها دیدگه به سن شماها نمی‌رسیم. بعد یکم سکوت گفت آره، راست میگي. (Amo Fada)

دنیاطرف

کشف یک سیاره قابل سکونت اعلام شد
اخترشناسان منظومه‌ای سیاره‌ای در فاصله ۱۰۵ سال نوری کشف کردند که ممکن است میزبان حیات یک جهان قابل سکونت باشد. یک ستاره کوتوله سرخ که تنها ۱۰۵ سال نوری از ما فاصله دارد، ممکن است میزبان حیات یک جهان قابل سکونت باشد. دانشمندان در مداری نزدیک به دور این ستاره سرد و کم‌نور، دو سیاره فراخورشیدی صخره‌ای را پیدا کرده‌اند که یکی از آن‌ها در چنان فاصله‌ای از خورشید خود قرار دارد که به‌راحتی می‌تواند حیات را در خود شکل دهد. این دو سیاره فراخورشیدی در نتیجه مشاهدات تلسکوپ شکار سیاره فراخورشیدی TESS ناسا کشف شدند. این تلسکوپ وقتی که به یک ستاره کوتوله قرمز کوچک به نام LP ۸۹۰-۹ (با نام مستعار TOI-۴۳۰۶) خیره شده بود، فرورفتگی‌های ضعیف و منظمی در نور ستاره مشاهده کرد که نشان از وجود سیاره فراخورشیدی بود.

باین‌حال داده‌های تلسکوپ TESS ناسا برای تأیید وجود این سیارات کافی نبود و دانشمندان باید ابزارهای دیگری را مورداستفاده قرار می‌دادند. لیتنیاز دلرز، ستاره شناس دانشگاه لیژ بلژیک، توضیح می‌دهد: «بررسی‌های بیشتر در خصوص ستارگان نسبتاً سرد، مانند TOI-۴۳۰۶، که بیشتر نور خود را در مادون‌قرمز نزدیک ساطع می‌کنند، بسیار مهم است».

به همین دلیل او و تیمش از تلسکوپ‌های کنسرسیوم SPECULOOS (جستجوی سیارات قابل سکونت- Eclipsing Ultra COOL Stars) که به طول موج‌های نزدیک به فرسرخ حساس است، استفاده کردند. داده‌های ترازیت به‌دست‌آمده در این مشاهدات وجود سیاره فراخورشیدی به نام LP ۸۹۰-۹b را تأیید کرد. سپس تیم به دنبال سیارات فراخورشیدی که احتمالاً توسط تلسکوپ TESS دیده نشده بود، گشتند و دنیای دومی را یافتند که کمی دورتر از LP ۸۹۰-۹b است. این سیاره فراخورشیدی با نام LP ۸۹۰-۹c دارای دوره مداری ۸۴٫۴روزه است. داده‌های دیگر، از جمله اندازه‌گیری‌های سرعت شعاعی که کشش گرانشی یک سیاره فراخورشیدی بر یک ستاره را تعیین می‌کند و در نتیجه جرم آن‌ها را استخراج می‌کند، به تیم اجازه داد تا این دو سیاره فراخورشیدی را با جزئیات بیشتری توصیف کنند.

این داده‌ها نشان می‌دهد LP ۸۹۰-۹b حدود ۱٫۳۲ برابر قطر زمین و تا ۱۳ برابر جرم آن است و LP ۸۹۰-۹c نیز حدود ۱٫۳۷ برابر قطر زمین و تا ۲۵ برابر جرم آن است. این اندازه‌گیری‌ها با چگالی جهان‌های صخره‌ای مانند زمین، مریخ و زهره، شباهت زیادی دارد. این بدان معناست که سیارات فراخورشیدی را می‌توان به‌عنوان ابرزمین‌ها طبقه‌بندی کرد.

اسا در این میان موضوع دیگری نیز وجود دارد که اهمیت به‌مراتب بیشتری دارد و آن فاصله این سیارات نسبت به ستاره خود است. در موضوع سیارات فراخورشیدی و البته جستجو برای جهان‌های قابل سکونت، این موضوع مهم‌ترین شاخصه‌ای است که دانشمندان به دنبال آن هستند. سیاره LP ۸۹۰-۹c اگرچه در مقایسه با زمین، بسیار به ستاره خود نزدیک است، اما نکته جالب‌توجه اینجاست که این ستاره بسیار سردتر از خورشید ماست و این بدان معناست که این سیاره فرا خورشیدی در مداری قرار دارد که دانشمندان آن را «منطقه قابل سکونت» می‌نامند. به گفته محققان، پس از سیستم TRAPPIST، این دومین جهان بالقوه قابل سکونت است که تاکنون کشف‌شده است.